

10. brodski simpozij o alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima

„Utjecaj suvremenog načina života na pojavnost modernih ovisnosti“

Slavonski Brod, 24. – 25. studenog 2022. godine

Organizatori:

NASTAVNI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO BRODSKO – POSAVSKE ŽUPANIJE

Služba za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURAJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Medicinski fakultet Osijek, Katedra za javno zdravstvo

KNJIGA SAŽETAKA

Studen, 2022.

ISSN 2623-6583

Voditelji Tečaja trajne medicinske izobrazbe 1. kategorije:

Izv.prof.prim.dr.sc. Ante Cvitković, dr. med.

Prof.dr.sc. Maja Miškulin, dr. med.

Izv. prof. dr. sc. Anamarija Jurčev Savičević

Senka Gabud Gjurčević, dr. med.

Stručni odbor:

Izv.prof.prim.dr.sc. Ante Cvitković, dr .med.

Prof.dr.sc. Maja Miškulin, dr. med.

Izv. prof. dr. sc. Anamarija Jurčev Savičević

Senka Gabud Gjurčević, dr. med.

Tamara Brezičević, dipl. soc. radnica

Organizacijski odbor:

Izv.prof.prim.dr.sc. Ante Cvitković, dr. med.

Prof.dr.sc. Maja Miškulin, dr. med.

Izv. prof. dr. sc. Anamarija Jurčev Savičević

Senka Gabud Gjurčević, dr. med.

Tamara Brezičević, dipl. soc. radnica

Biljana Vasilevski Rački, prof. psihologije

Ivana Zovak, mag. psych.

Bernarda Veseličić, mag. psych.

Ljubica Bikčević, med. sestra

Marina Ošap, med. sestra

SADRŽAJ

BIOGRAFIJE POZVANIH PREDAVAČA

JOSIPA LOVORKA ANDREIĆ.....	7
DAVOR BODOR.....	10
ANĐELKO BOTICA	11
GORDANA BULJAN FLANDER.....	12
RENATA GLAVAK TKALIĆ.....	14
MARTINA MARKELIĆ.....	15
LJILJANA MUSLIĆ.....	16
VESNA ORŠULIĆ.....	17
NEVEN RICIJAŠ.....	18

POZVANA PREDAVANJA

1. RIZIČNI ČIMBENICI ZA RAZVOJ OVISNOSTI, AKTUALNI TRENDOVI I OSIGURANJE KVALITETE PROGRAMA PREVENCIJE OVISNOSTI.....21
2. KOCKANJE I OVISNOST O KOCKANJU U REPUBLICI HRVATSKOJ – ŠTO NAM SE DOGODILO?.....22
3. MOŽE LI OVISNOST BITI ZDRAVA?.....23
4. DJECA I MODERNE TEHNOLOGIJE – MOŽEMO LI UHVATITI KORAK?.....24
5. ISTRAŽIVANJA U PODRUČJU OVISNOSTI S OSVRTOM NA TRENDOVE UPORABE U OPĆOJ POPULACIJI.....25
6. ŠTO NAM ESPAD POKAZATELJI GOVORE O UTJECAJU SUVREMENOG NAČINA ŽIVOTA NA POJAVNOST OVISNIČKIH PONAŠANJA MLADIH U 20-GODIŠNJEM RAZDOBLJU.....26
7. OVISNOST O PORNOGRAFIJI.....28
8. KOMPETENCIJE ZA PSIHOSOCIJALNE INTERVENCIJE U PODRUČJU KOCKANJA – NUŽNOST ZA STRUČNJAKE U SUVREMENO DOBA.....30

USMENA IZLAGANJA

1. SAMO MIJENA STALNA JE – IZAZOVI NA PODRUČJU OVISNOSTI U PROTEKLIH 10 GODINA.....	32
2. UTJECAJ ALKOHOLIZMA NA OBITELJ – PRIKAZ KLINIČKOG SLUČAJA.....	37
3. 13 GODINA KLUBA LIJEČENIH ALKOHOLIČARA „JASNI VIDICI“.....	38
4. GRUPNA PSIHOTERAPIJA ZA OVISNIKE O KOCKANJU U CENTRU ZA IZVANBOLNIČKO LIJEČENJE OVISNOSTI RIJEKA.....	39
5. IZAZOVI PSIHOLOŠKOG LIJEČENJA OVISNOSTI ŽENA.....	40
6. MENTALNO ZDRAVLJE BRODSKIH SREDNJOŠKOLACA PRIJE I ZA VRIJEME PANDEMIJE COVID 19.....	41
7. SUVREMEN NAČIN ŽIVOTA I MODERNE OVISNOSTI.....	43

POSTER PREZENTACIJE

1. UTJECAJ ONLINE ŠKOLE I COVID 19 BOLESTI NA MENTALNO ZDRAVLJE OSNOVNOŠKOLACA BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE.....	46
2. ULOGA SOCIJALNOG RADNIKA I RADNOG TERAPEUTA U PROCESU BOLNIČKOG LIJEČENJA OVISNIKA O ALKOHOLU.....	48
3. NAJBOLJE JA – SVEOBUHVAATNI PROGRAM SELEKTIVNE PREVENCIJE OVISNOSTI (2020. – 2022.) – PREDSTAVLJANJE PROGRAMA.....	49
4. COVID 19 I ALKOHOL.....	50

BIOGRAFIJE POZVANIH PREDAVAČA

JOSIPA LOVORKA ANDREIĆ, struč. spec. crim.

Voditeljica Odsjeka za strategije

Odjel za programe i strategije

Služba za suzbijanje zlouporabe droga

Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Od 2003. do 2018. godine zaposlena u Uredu za suzbijanje zlouporabe droga Vlade RH; a od 2019. godine voditeljica Odsjeka za strategije u Službi za suzbijanje zlouporabe droga Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

- Voditelj Baze podataka www.programi.uredzadroge.hr
- Autor dijela nacionalnog Izvješća o provedbi NS i AP-a suzbijanja zlouporabe droga za Poglavlje Prevencija i Autor Poglavlja Prevencija za izvještavanje EMCDDA
- Sudjelovanje u izradi teksta Nacionalne strategije i Akcijskog plana, Poglavlje Prevencija, Smanjenje šteta i Edukacije
- 2016. u sklopu projekta CLOUD - Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Katedra za socijalnu medicinu i epidemiologiju završila edukacijski program „Prevenzijske strategije i programi utemeljeni na dokazima i znanosti“
- 2017. Završena edukacija u programu cjeloživotnog učenja - Planiranje, implementacija i evaluacija programa prevencije i jačanja otpornosti na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci (ENRETE)
- 2017. sudjelovala u dijelu aktivnosti promocije Europskih standarda kvalitetne prevencije (EDPQS) u svojstvu polaznika (dvodnevne edukacije održane u suradnji ERF-a i Ureda za suzbijanje zlouporabe droga, voditelj: izv. prof. dr.sc. Valentina Kranželić)
- 2018. - 2021. - sudjelovala u aktivnostima promocije i edukacija o Europskim standardima kvalitetne prevencije (EDPQS) u svojstvu suvoditelja radionica – suradnja Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta i Ureda/Službe za suzbijanje zlouporabe droga, voditelj:

10. brodski simpozij o alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima

izv.prof. dr.sc. Valentina Kranželić i prof. dr.sc. Martina Ferić)

- 2018. - Sudjelovanje na Reitox Akademiji o Univerzalnom preventivnom kurikulumu, organiziranoj od strane Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA) i UPC-Adapt grupe, u suradnji s 1. medicinskim fakultetom Charles Sveučilišta u Pragu i Češkog nacionalnog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama, u okviru završne konferencije projekta „Univerzalni preventivni kurikulum (eng.: Universal Prevention Curriculum (UPC) – Adapt“, (28.-29. 11. 2018., Prag)
- 2018. sudjelovanje u svojstvu sudionika i predavača na sastanku Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama na temu: Implementacija dokazano učinkovitih intervencija: Podrška najboljoj praksi – korištenje XChange kriterija za odabir preventivnih programa (Lisabon, 2018.)
- 2019.-2020. završen EUPC trening u okviru EU Projekta ASAP, – Nacionalni master trener za provedbu EUPC edukacija - https://www.emcdda.europa.eu/best-practice/european-prevention-curriculum-eupc/list-of-trainers_en
- 2019. – Organizator provedbe edukacije edukatora za preventivni programa Imam stav I provedbu pilot projekta na području zagrebačke županije od 2019. - 2022., sudjelovanje u edukaciji za provoditelje programa Imam stav u Istarskoj županiji (2022.)
- 2020. - 2022. Suvoditelj EUPC edukacija (Europski preventivni kurikulum)
- 2020. – završena edukacija edukatora za provedbu programa Imam stav
- Aktivna nacionalna i međunarodna suradnja u području prevencije ovisnosti i smanjenja šteta; Član radnih skupina za procjenu projekata u području ovisnosti (MIZ, MZO)
- Predsjednica Povjerenstva za procjenu kvalitete projekata koji se provode u području prevencije
- 2022. Predstavljanje inspirirajuće prakse iz Hrvatske odabrane od strane češkog partnera u projektu (Odjel za ovisnost, Sveučilište Charles, 1. Medicinski fakultet) o postignutim dostignućima u implementaciji standarda kvalitete u području prevencije u okviru projekta FENIQS – EU (Palma de Mallorca, svibanj, 2022.)

10. brodski simpozij o alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima

- Suvoditelj RDS Biobihevioralnog istraživanja seroprevalencije HIV-a i HCV-a među osobama koje injektiraju droge (2021.-2022.)
- Sudjelovanje u provedbi Kohortnog istraživanja “Smrtnost osoba koje su liječene zbog uporabe psihoaktivnih droga u razdoblju od 2010. do 2019. godine”

Dr. sc. DAVOR BODOR, dr. med. specijalist psihijatar, subspecijalist alkoholizma i drugih ovisnosti

Psihijatrijska bolnica „Sveti Ivan“, Zagreb

dr. sc. Davor Bodor, dr. med rođen 21. veljače 1978.g.

1997.-2003. Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

2003. Državni ispit za doktora medicine – pripravnika

2011. Specijalistički ispit iz psihijatrije za zvanje specijalista psihijatar

2011. Poslijediplomski doktorski studij, Stomatološki fakultet Zagreb

2011.-2013. Završena edukacija iz Sistemske obiteljske terapije, zvanje obiteljski sistemski

psihoterapeut

2018. Obrana doktorskog rada na temu „Usporedba psihosocijalnoga funkcioniranja

osoba koje se liječe zbog ovisnosti o kockanju i alkoholu“, za zvanje doktor

znanosti

2018. Izbor u suradničko zvanje i suradničko radno mjesto

poslijedoktoranda na

Katedri za psihijatriju na Fakultetu za dentalnu medicinu i zdravstvo

Osijek

2019. Uža specijalizacija iz područja Alkoholizam i druge ovisnosti

ANĐELO BOTICA, dipl. psiholog – sportski psiholog i psihoterapeut

Centar za socijalnu službu, Rijeka

Rođen 17.02.1977.g. u Slavonskom Brodu, djetinjstvo proveo u malom selu Trnjanski Kuti. Nakon završenog fakulteta i zasnivanja obitelji, ostao živjeti i raditi u Rijeci. Nakon završene gimnazije, upisao Filozofski fakultet u Rijeci, smjer psihologija. Diplomirao 2001. Vježbenički volonterski staž završio u Centru za socijalnu skrb Rijeka 2003., te nakon toga pokrenuo privatni posao, koja pruža usluge psihološke pripreme sportaša, usluge psihologa u medicini rada. Posjedujem priznate specijalnosti iz područja medicine rada i psihološke pripreme sportaša. Od kolovoza 2021.g. zaposlen u Centru za socijalnu skrb Rijeka, uz nastavak privatnog posla nakon radnog vremena. Završio sam edukaciju iz Integrativne gestalt psihoterapije, te prva dva stupnja KBT-a. Imam preko 2500 sati odrađenih individualnih psihoterapijskih tretmana. Aktivan sportaš, nogometni veteran, rekreativni trkač.

Prof. dr. sc. GORDANA BULJAN FLANDER, klinički psiholog i psihoterapeut

Diplomirala je 1980. godine na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, gdje je 1985. godine i magistrirala iz područja kliničke psihologije. Nakon završenog poslijediplomskog studija 1999. godine na Sherwood Training Institute i Sveučilištu u Derby-ju, Nottingham u Velikoj Britaniji, postala je licencirani integrativni psihoterapeut. Doktorirala je 2001. godine na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu s temom Uloga privrženosti i nekih osobina ličnosti u zlostavljanju djece: proširenje Bowlby-jeve teorije. 2016. godine stekla je zvanje redovitog profesora na Sveučilištu u Zagrebu. Trenutno radi kao predavač na Sveučilištu u Zagrebu i Sveučilištu u Osijeku. 1997. godine osnovala je Hrabri telefon, liniju za zlostavljanu i zanemarenu djecu. 2002. osnovala je i Polikliniku za zaštitu djece i mladih Grada Zagreba, koja je još uvijek jedina specijalizirana ustanova za rad sa zlostavljansom i zanemarenom djecom u ovom dijelu Europe. Dio njezinog rada uključuje koordiniranje, educiranje i superviziju brojnih projekata usmjerenih na promicanje dobrobiti djece, kao i na rad sa stručnjacima iz institucija koje se bave zaštitom djece. Mnogo puta je nagrađivana za svoj rad: 2008. godine dobila je nagradu Međunarodnog društva za prevenciju zlostavljanja i zanemarivanja djece (ISPCAN) za multidisciplinarni tim Poliklinike. Dobitnica je nagrade Grada Zagreba (2011.) za najveća postignuća i rezultate u teorijskom i praktičnom radu u području psihosocijalne i zdravstvene zaštite, nagrade „Zlatni grb“ Hrvatskog Psihološkog Društva (2012.), Zahvalnice Hrvatske psihološke komore (2013.) i nagrade „Snježana Biga Friganović“ Hrvatskog Psihološkog Društva (2010.) za poseban doprinos organizaciji, radu i razvoju Hrvatskog Psihološkog Društva, doprinoseći poboljšanju razvoja i statusa psihologije. Ministarstvo za demografiju, obitelj, mladež i socijalnu politiku 2018. godine prepoznalo je i nagradilo njezin svestran rad i uspjeh nagradom za životno djelo za rad u promicanju dječjih prava. Osim što radi izravno s djecom i obiteljima, aktivno i kontinuirano radi i u znanstvenom području. U suradnji sa stručnjacima Poliklinike i Hrabrog telefona provela je mnoga važna istraživanja vezana uz incidenciju i učestalost zlostavljanja i zanemarivanja djece u Hrvatskoj, nasilje i internetsko zlostavljanje, stavove i znanje liječnika u Hrvatskoj u pogledu zlostavljanja i zanemarivanje djece, izloženost djece zlostavljanju putem interneta,

iskustvo nasilja među djecom i mladima vezano uz korištenje Interneta, mobilnih telefona, društvenih mreža i drugih suvremenih tehnologija, kao i utjecaj izloženosti na predškolsku djecu. Ujedno je i suautor nekoliko knjiga: Nasilje nad i među djecom (sveučilišni udžbenik), Moji se roditelji razvode, Zašto baš ja?, Telefonsko savjetovanje: vodič za savjetovatelje, Odgajam li dobro svoje dijete? Savjeti za roditelje, Hiperaktivno dijete, Zlostavljanje i zanemarivanje djece; te brojne znanstvene i stručne radove o razvoju djece, roditeljstvu i traumama iz djetinjstva. Najnovija knjiga Znanost i umjetnost odgoja služi kao priručnik za suvremeni odgoj i daje praktične savjete za roditelje u suočavanju sa svakodnevnim izazovima. Više od 30 godina radi s djecom u ovom području, a bila je i među prvim stručnjacima u Hrvatskoj koji su prepoznali važnost problema zlostavljanja i zanemarivanja djece. Mnogi je smatraju vodećim stručnjakom u području zaštite djece i mladih u Hrvatskoj.

Izv. prof. dr. sc. RENATA GLAVAK TKALIĆ - znanstvena savjetnica

Institut društvenih znanosti Ivo Pilar

Izv. prof. dr. sc. Renata Glavak Tkalić, znanstvena savjetnica, zaposlena je u Institutu društvenih znanosti Ivo Pilar u Zagrebu. Nositeljica je kolegija Psihologija ovisnosti na Odsjeku za psihologiju Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu. Njen znanstveni interes usmjeren je na ovisnost o psihoaktivnim tvarima i bihevioralne ovisnosti, kao i psihopatologiju, rizična ponašanja te interpersonalno prihvaćanje i odbijanje. U navedenim područjima sudjelovala je na nizu domaćih i međunarodnih znanstveno-istraživačkih projekata, od kojih se ističu oni kojih je voditeljica: *Preventing smoking, alcohol and Internet addictions among children and adolescents: A family oriented training approach for adult learners and educators (2019.-)*, *Protecting the mental wellbeing of our children during and after public health emergencies – digital training for teachers and educators (2021.-)*, *Noćni život grada: obrasci ponašanja posjetitelja noćnih klubova (2018.)*, *Zlouporaba sredstava ovisnosti u općoj populaciji Republike Hrvatske (2019.-2020., 2015.-2016., 2011.-2012.)*. Trenutno je i suradnica na projektu Hrvatske zaklade za znanosti Longitudinalno istraživanje stresa adolescenata (2021 - , voditelj: prof.dr.sc. Goran Milas), a bila je suradnica i na drugim projektima HRZZ, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa i Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar te predstavnica Hrvatske i članica upravnog odbora u okviru COST akcija. Vanjski je član *Rohner Center for the Study of Interpersonal Acceptance and Rejection*, Sveučilište u Connecticutu, SAD. Sudjelovala je s više od 60 izlaganja na međunarodnim i domaćim znanstvenim i stručnim skupovima. Objavila je veći broj znanstvenih publikacija koje se referiraju u međunarodnim bazama podataka. Detaljan popis publikacija dostupan je na <https://www.bib.irb.hr/pretraga?operators=and|glavak|text|profile>

MARTINA MARKELIĆ, prof. sociologije

Služba za promicanje zdravlja Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo

Martina Markelić, prof. sociologije, zaposlena u Službi za promicanje zdravlja Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. Unutar Odjela za promicanje mentalnog zdravlja voditeljica je Odsjeka za praćenje odrednica ovisničkog ponašanja. Do 2013. godine radila je u području epidemiološkog praćenja tretmana ovisnika unutar Službe za školsku i adolescentnu medicinu, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti. U razdoblju od 2014. do 2016. bila je suradnica na projektu Zajednička akcija za smanjenje štete povezane s alkoholom JA RARHA, www.rarha.eu. Preko 15 godina sudjeluje u provedbi Europskog istraživanja o pušenju, pijenju i uzimanju droga među učenicima (ESPAD) u Hrvatskoj, a od 2019. je i njegov voditelj. U sklopu nacionalnog programa promicanja zdravlja *Živjeti zdravo* Ministarstva zdravstva sudjeluje u javnozdravstvenim akcijama promicanja zdravih stilova života u sklopu poligona zdravlja u tvrtkama.

Dr. sc. LJILJANA MUSLIĆ , klinička psihologinja

Služba za promicanje zdravlja Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo

Dr. sc. Ljiljana Muslić, klinička psihologinja, zaposlena od 2013. u Službi za promicanje zdravlja Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, a od 2016. voditeljica je Odjela za promicanje mentalnog zdravlja. Magistrirala je i doktorirala u području kliničke i zdravstvene psihologije te se bavi istraživanjem biopsihosocijalnih odrednica mentalnoga zdravlja. Prethodno se više od 20 godina bavila edukativnim, znanstvenim i savjetodavnim radom u sustavu visokog obrazovanja, nevladinih udruga u tuzemstvu i inozemstvu te sustava socijalne skrbi. Dodatno se osposobljavala na različitim domaćim i međunarodnim edukacijama iz područja psihoterapije, individualnog i grupnog savjetovanja, psihološke prve pomoći i kriznih intervencija, traumatskoga stresa, tugovanja te psihodijagnostike. Od 2013. godine do 2015. bila je nacionalna kontakt osoba za područje nadzora nad duhanom Svjetske zdravstvene organizacije te ujedno sudjelovala u području praćenja politika usmjerenih na smanjenje štete povezane s alkoholom. Redovita je suradnica na Europskom istraživanju o pušenju, pijenju i uzimanju droga među učenicima (*ESPAD*) od 2015. godine, a sudjelovala je kao dio istraživačkog tima u provedbi dva vala Standardiziranog europskog istraživanja o alkoholu (*RARHA SEAS 2015.*, *DEEP SEAS 2020.*). Redoviti je suradnik Europske zdravstvene ankete (*EHIS*) od 2014. godine. Od 2016. godine u sklopu nacionalnog programa promicanja zdravlja *Živjeti zdravo* Ministarstva zdravstva vodi aktivnosti zdravstvenog obrazovanja u području mentalnog zdravlja te promicanje zdravih stilova života. U sklopu nacionalnog programa izradila je i pokrenula edukativni program *PoMoZi Da* s ciljem unaprjeđivanja mentalnozdravstvene pismenosti odgojno-obrazovnih djelatnika u području mentalnog zdravlja djece i mladih (<https://zivjetizdravo.eu/category/mentalno-zdravlje/>). Objavila je preko 20 znanstvenih i stručnih radova te poglavlja u knjigama, urednica je dviju knjiga/priručnika. Aktivna je članica Društva za psihološku pomoć, članica Hrvatske psihološke komore (članica razreda za kliničku i zdravstvenu psihologiju), Hrvatskoga psihološkog društva te Europskog društva za traumatski stres.

VESNA ORŠULIĆ, dr. med. spec. obiteljske medicine i gestalt psihoterapeut

Vesna Oršulić, dr. med. spec. obiteljske medicine, rođena je 1964. godine u Zagrebu gdje 1990. diplomira na Medicinskom fakultetu. Na početku Domovinskoga rata radi u Vježbaonici vještina na Medicinskom fakultetu i stažira u Klinici za traumatologiju.

12.12.1991. kao dragovoljac odlazi sa „Štraserima“, pripadnicima 100. zagrebačke brigade na zapadnoslavonsko ratište.

1995. udaje se i dolazi u Novu Gradišku gdje i danas živi i radi u svojoj ordinaciji obiteljske medicine. Sa suprugom Draženom specijalistom pulmologije ima četvero prekrasne djece.

Djetinje radoznala stalno je u potrazi za novim znanjima, ljudima i iskustvima.

1996. magistrirala je na MF u Zagrebu.

2003. završila je za Gestalt psihoterapeuta.

2007. godine završila je specijalizaciju iz obiteljske medicine

2014. postaje seksualna savjetnica

2016. postaje Majstorica smijeha.

Vodi Grupu za podršku od 2008. godine u kojoj uči članove socijalnim vještinama, pruža podršku i daje priliku za ventilaciju.

2022. počinje voditi Grupu POST za liječenje ovisnosti o hrani i prekomjernoj težini.

Redovito sudjeluje na kongresima obiteljske medicine s radionicama i predavanjima.

Suraduje i s Udrugom Multiple skleroze gradova Nove Gradiške i Vukovara.

Radi i kao Gestalt psihoterapeut s pojedincima, parovima i obiteljima.

2022. objavila je knjigu Spašavajući brak spasila sam samu sebe.

Prof. dr. sc. NEVEN RICIJAŠ

Odsjek za poremećaje u ponašanju

Edukacijsko – rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Prof.dr.sc. Neven Ricijaš je zaposlen na Odsjeku za poremećaje u ponašanju Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Temeljno područje znanstveno-istraživačkog i stručnog interesa su bihevioralne ovisnosti, s naglaskom na ovisnost o kockanju, te rizično i delinkventno/kriminalno ponašanje. Tijekom svoje karijere veliku pozornost pridaje akcijskim istraživanjima s ciljem razvoja ili unaprjeđivanja intervencija ili sustava. Preko 10 godina vodi i sudjeluje u nizu domaćih i međunarodnih projekata kojima je cilj istražiti ovisnost o kockanju kod različitih populacija te iz različitih perspektiva. Koautor je dvaju nacionalno implementiranih programa intervencija: (1) Program prevencije kockanja mladih „Tko zapravo pobjeđuje?“ i (2) Program psihosocijalnog tretmana ovisnika o kockanju u zatvorskom sustavu i probaciji koji su kreirani po principima znanstvene utemeljenosti.

Član je različitih stručnih i savjetodavnih nacionalnih tijela i povjerenstava u području ovisnosti i maloljetničke delinkvencije, te je autor više od 50 znanstvenih publikacija na hrvatskom i engleskom jeziku.

10. brodski simpozij o alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima

POZVANA PREDAVANJA

1.

„Rizični čimbenici za razvoj ovisnosti, aktualni trendovi i osiguranje kvalitete programa prevencije ovisnosti“

JOSIPA LOVORKA ANDERIĆ

Odjel za programe i strategije

Služba za suzbijanje zlouporabe droga

Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Kontakt: josipa.lovorka-andreic@hzjz.hr

Prezentacija u prilogu!

2.

„Kockanje i ovisnost o kockanju u Republici Hrvatskoj – što nam se događa i zašto?“

DAVOR BODOR

Klinika za psihijatriju „Sveti Ivan“, Zagreb

Kontakt: davor.bodor@gmail.com

Svjedoci smo da posljednjih godina, a osobito tijekom i nakon koronakrize, ovisnost o kockanju postaje sve značajniji javno zdravstveni problem. Iako još uvijek nema relevantnih epidemioloških podataka iskustva Dnevne bolnice za ovisnost o kockanju Klinike za psihijatriju Sveti Ivan u Zagrebu su takva da je broj ovisnika na liječenju 100% veći nego u razdoblju prije koronakrize, s time da se bilježi stalan trend povećanja broja ljudi koji traže pomoć, što su svakako zabrinjavajući podatci. Također smo svjedoci agresivnog reklamiranja i gotovo nikakvih zakonskih ograničenja kada su igre na sreću u pitanju, gdje u konačnici kockanje i igranje igara na sreću postaje široko prisutna i gotovo normalna aktivnost. Ovako nedovoljno regulirani pravni okvir vodi k tome da i sve psihosocijalne i zdravstvene (preventivne i/ili tretmanske) intervencije imaju smanjeni učinak ukoliko se na razini širih politike ne modificira regulatorni/pravni okvir priređivanja igara na sreću u Hrvatskoj te ako se jasno i jednoznačno ne postavi obveza i minimalni standard društveno odgovornog priređivanja igara na sreću svim legalnim priređivačima.

Prezentacija u prilogu!

3.

„Može li ovisnost biti zdrava !?”

ANĐELKO BOTICA

Centar za socijalnu skrb, Rijeka

Kontakt: sportskipsiholog@gmail.com

Ciljevi predavanja:

- Važnost tjelovježbe i fizičke aktivnosti za zdravlje
- Psihološka dobrobit tjelovježbe i fizičke aktivnosti
- Prediktori razvijanja ovisnosti o tjelovježbi
- Psihološke posljedice ovisnosti o tjelovježbi
- Postoji li mogućnost tretmana ovisnosti o tjelovježbi !?

Prezentacija u prilogu!

4.

“Djeca i moderne tehnologije – možemo li uhvatiti korak?”

GORDANA BULJAN FLANDER

Kontakt: gordana.flander79@gmail.com

Školska djeca danas pred mali ekranima provode u prosjeku 7 sati i 38 minuta. Predškolska djeca pred malima ekranima provode 2,5 do 3,5 sata dnevno u prosjeku. Uz sve prednosti koje donose suvremene tehnologije, djeca i mladi su izloženi i brojnim rizicima, pa tako 60% njih doživljava neki od oblika cyberbullinga (nazivanje pogrdnim imenima, širenje lažnih glasina, primanje i prosljeđivanje eksplicitnih sadržaja...). Istraživanja i klinička praksa pokazuju značajnu povezanost ovih ponašanja s teškoćama mentalnog zdravlja (anksioznost, depresivnost, socijalna fobija, različita antisocijalna ponašanja, ovisnosti, poremećaji prehrane, suicidalne misli i pokušaji suicida, samoranjavanje)

Prezentacija u prilogu!

5.

„Istraživanja u području ovisnosti s osvrtom na trendove uporabe u općoj populaciji“

RENATA GLAVAK TKALIĆ

Kontakt: Renata.GlavakTkalic@pilar.hr

Ovisnost o psihoaktivnim tvarima kao i bihevioralne ovisnosti ozbiljan su javnozdravstveni, društveni i transnacionalni problem. Sustavna istraživanja raširenosti i obrazaca uporabe sredstava ovisnosti i razmjera bihevioralnih ovisnosti potrebna su kako bi se procijenila situacija, definirali prioriteta i oblikovale preventivne strategije. Bit će dan pregled istraživanja u području ovisnosti s naglaskom na istraživanja u općoj populaciji i trendove uporabe sredstava ovisnosti, kao i dostupnih podataka vezanih uz bihevioralne ovisnosti. Predstavit će se *AddFreeTraining* projekt u okviru kojeg je razvijena edukacija za prevenciju problematične uporabe duhana, alkohola i interneta kod djece i adolescenata, namijenjen učiteljima, nastavnicima, stručnim suradnicima, edukatorima i roditeljima.

Prezentacija u prilogu!

6.

“Što nam ESPAD pokazatelji govore o utjecaju suvremenog načina života na pojavnost ovisničkih ponašanja mladih u 20-godišnjem razdoblju?”

MARTINA MARKELIĆ, LJILJANA MUSLIĆ

Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Kontakt: martina.markelić@hzjz.hr

U sklopu aktivnosti Odjela za promicanje mentalnoga zdravlja, Službe za promicanje zdravlja Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, provode nacionalni programa Živjeti zdravo koji uključuje i promicanje zdravih stilova života u nekim njegovim komponentama. Kao glavni istraživači Europskog istraživanja o pušenju, pijenju i uzimanju droga među učenicima (European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs – ESPAD) pratimo ovisnička ponašanja mladih.

ESPAD istraživanje je međunarodno standardizirano istraživanje koje se provodi od 1995. godine u preko 30 zemalja u Europi. U razdoblju odrastanja dio mladih upušta se u različita rizična ponašanja eksperimentirajući s cigaretama, alkoholom i drugim psihoaktivnim tvarima. Nerijetko je prisutno više različitih rizičnih ponašanja, što može dovesti do kratkotrajnih, ali i dugotrajnih posljedica na njihovo tjelesno i psihičko zdravlje. Dvadesetogodišnje praćenje istih indikatora omogućuje nam analizu podataka u različitim društvenim kontekstima. Na nacionalnom nivou to nam omogućava analizu poslijeratnog, tranzicijskog i europskog konteksta eksperimentiranja sa sredstvima ovisnosti. U ovom izlaganju prikazat će se podaci konzumacije alkohola u dvadesetogodišnjem razdoblju kroz usporedba s ESPAD prosjekom U Hrvatskoj je pijenje alkoholnih pića kulturološki prihvatljiv oblik ponašanja, prisutan kod mnogih obiteljskih i društvenih okupljanja. Unatoč zakonskim ograničenjima kao što je zabrana prodaje alkoholnih pića i svih drugih pića koja u svom sastavu sadrže alkohol te usluživanja i dopuštanja konzumacije pića u ugostiteljskim objektima osobama mlađim od 18 godina, alkohol je i dalje najčešće korišteno sredstvo ovisnosti među adolescentima i u Europi i u svijetu, ispred duhana i drugih droga.

Uz osvrt na podatke konzumacije alkohola u izlaganju ćemo prezentirati i

10. brodski simpozij o alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima

neke suvremene pristupe ESPAD grupe kada je u pitanju dostupnost i korištenje međunarodne ESPAD baze podataka te osvještavanje problematike ovisnosti kod mladih u Europi.

Prezentacija u prilogu!

7.

„Ovisnost o pornografiji“

VESNA ORŠULIĆ

Kontakt: vesna.orsulic16@gmail.com

Pornografija ili seksualno eksplicitni sadržaji koriste se zbog izazivanja seksualnog uzbuđenja, istražuju se zbog radoznalosti i omogućavaju muškarcima da na “instant” način zadovolje svoje seksualne potrebe izbjegavajući troškove povezane sa složenom socijalnom i emotivnom dimenzijom stvarnih intimnih veza. Od korištenja malobrojnih u 19. stoljeću koji su je sebi mogli priuštiti pojavom interneta i ogromnog ulaganja u porno industriju postala je masovna i lako dostupna. Velika je razlika u utjecaju izloženosti na malu djecu, tinejdžere, žene i muškarce pa zahtijeva i različiti pristup rješavanju. Istraživanja pokazuju pozitivne strane partnerskog gledanja pornografije u vidu većeg eksperimentiranja, otvorenosti i većeg užitka oba partnera. Kao negativan utjecaj navode da samostalno gledanje SES doprinosi manjoj empatičnosti prema žrtvama silovanja, većem objektiviziranju žena i lošijim partnerskim odnosima. Kod žena utječe na gubitak samopouzdanja i narušava sliku tijela, a kod muškaraca povećava erektilnu disfunkciju. Ispitanice drže da pornografija potiče ponižavanje žena i muški egoizam, dakle negativne strane pornografije, a muški ispitanici ističu pozitivne strane pornografije npr. bolje informiranje o spolnosti i poticanje intenzivnijeg uživanja u vlastitom spolnom životu. Pornografija popularizira i učvršćuje seksističke vrijednosti, kao što su dvostruki standard, seksualna objektivizacija i hiperseksualizacija žena. Ne možemo spriječiti širenje, ali moramo i možemo mijenjati pristup seksualnim temama u obitelji i školi. Nedopustivo je da roditelji i dalje ne otvaraju te teme i da ih smatraju neargumentirano tabuiziranima.

Prezentacija u prilogu!

8.

„Kompetencije za psihosocijalne intervencije u području ovisnosti o kockanju – nužnost za stručnjake u suvremenom društvu“

NEVEN RICIJAŠ

Edukacijsko – rehabilitacijski fakultet

Kontakt: neven.ricijas@gmail.com

U predavanju će se prikazati rezultati recentnih znanstvenih spoznaja o učestalosti kockanja i prevalenciji ovisnosti o kockanju u Hrvatskoj, uz nepovoljne društvene čimbenike koji su karakteristični za reguliranje industrije igara na sreću. Prikazat će se rezultati istraživanja o samoprocjeni kompetencija stručnjaka za provođenje psihosocijalnih intervencija u području ovisnosti o kockanju te će se prikazati aspekti temeljnih kompetencija koje su nužne stručnjacima za mentalno zdravlje kako bi adekvatno mogli odgovoriti na potrebe korisnika koji imaju probleme u ovom području. Uz navedeno, prikazat će se i rezultati znanstvene evaluacije učinkovitosti različitih psihosocijalnih intervencija usmjerenih prema prevenciji i tretmanu ovisnosti o kockanju.

Prezentacija u prilogu!

USMENA IZLAGANJA

1.

„Samo mijena stalna je“ -izazovi na području ovisnosti u proteklih 10 godina“

SENKA GABUD GJURČEVIĆ

„Od svih stvari na tom svijetu, samo stalna mijena“ (Petar Preradović)

Služba za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije od 2013. godine provodi projekte Ministarstva zdravstva za zdravstvene organizacija u suradnji s udrugama u Republici Hrvatskoj (natječaj za dodjelu finansijskih sredstava u okviru raspoloživih sredstava iz dijela prihoda od igara na sreću u području prevencije ovisnosti i suzbijanja zlouporabe droga). U sklopu projekata svake godine se organizira stručni skup koji se u početku održavao pod nazivom brodski simpozij o alkoholizmu i klađenju, a kasnije mijenja naziv u brodski simpozij o alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima Do sada je naša Služba organizirala devet simpozija. Prvi simpozij je organiziran 2013. godine i to u partnerstvu sa Zajednicom klubova liječenih alkoholičara Brodsko-posavske županije, a uz potporu Ministarstva zdravlja. „1.brodski simpozij o alkoholizmu i klađenju“, održan je od 5. do 7. prosinca 2013. godine, u sklopu projekta Ministarstva zdravlja i uz njihovu potporu, s glavnom temom: „Važnost i značajke multidisciplinarnog pristupa problemima pijenja alkohola i igara na sreću kod mladih“ . Voditelj simpozija je bio prof.dr.sc. Zoran Zoričić, psihijatar, subspecijalist alkoholizma i drugih ovisnosti, voditelj Referentnog centara Ministarstva zdravlja za alkoholizam i za ovisnosti o drogama, te predsjednik Hrvatskog saveza klubova liječenih alkoholičara. Uz njega su kao pozvani predavači sudjelovali: dr.sc. Iva Pejnović Franelić, dr.med., spec.školske medicine iz Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, mr.sc. Božena Galoić Cigit, defektolog i psihoterapeut, umirovljena djelatnica KBC “Sestre milosrdnice”, Gordana Šikić, dr. med., spec. psihijatrije, psihoterapeut iz Rijeke, prof. dr.sc. Petar Nastasić, dr.med., spec.neuropsihijatrije, bračni i porodični psihoterapeut iz Beograda, Lejla Ramić, prof.psihologije, spec.med.psihologije, Udruženje KLA Federacije BiH iz Sarajeva. Simpozij je bio namijenjen svim stručnjacima koji se u svom radu susreću s problemima pijenja alkohola i igara na sreću kod mladih, a najveći broj

sudionika bili su liječnici, psiholozi, socijalni radnici, medicinske sestre i defektolozi. Na Simpoziju je sudjelovalo nešto manje od 140 učesnika s područja cijele Hrvatske, ali i iz zemalja regije a održan u dvorani zgrade Zavoda za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije u Ulici Augusta Cesarca, kao i svi simpoziji u narednim godinama, osim u periodu covid pandemije, kada su dva simpozija održana online (preko zoom platforme). „2. brodski simpozij o alkoholizmu i klađenju” održan je od 14. do 15. studenog 2014. godine, a glavna tema je bila: „Prevenција ovisnosti kod mladih imperativ mentalnog zdravlja 21. stoljeća”. Simpoziju je ove godine ponovno nešto manje od 130 sudionika raznih struka koji se u svom radu susreću sa ovisnostima i rizičnim ponašanjem mladih (liječnici, psiholozi, socijalni radnici, ali i mnogi drugi koji se bave problemima ovisnostima) Pozvani predavači bili su: Doc.dr.sc Bagarić Ante, dr.med., spec.psihijatrije Klinika za psihijatriju Vrapče, Zagreb, Doc.prim.dr.sc. Breitenfeld Darko, dr.med, spec.neuropsihijatrije, Dr.sc. Dodig Dora, prof.socijalni pedagog, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Zagreb Dr.sc. Pejnović Franelić Iva, dr.med., spec.školske medicine, HZJZ, Zagreb, Mr Petković Željko, univ.spec.crim, Ured za suzbijanje zlouporabe droge Vlade RH, Doc.dr.sc. Ricijaš Neven, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Zagreb, Veber Sandra, dipl.kriminalist, MUP RH, Služba prevencije, Zagreb, Vladović Sanja, savjetnica pravobraniteljice za djecu, Osijek. „3. brodski simpozij o alkoholizmu i kockanju i modernim ovisnostima” održan je od 10. do 11. prosinca 2015. godine, uz potporu Ministarstva zdravlja u sklopu projekta koji financira MZ. Budući da se prepoznaje važnost prevencije alkoholizma, kockanja i modernih ovisnosti, glavna tema simpozija bila je „Prevencijom do zdrave mladosti”. Simpoziju je prisustvovalo nešto malo više od 14a sudionika (liječnici, psiholozi, socijalni radnici, ali i drugi stručnjaci koji se u svom radu susreću s ovisnostima i rizičnim ponašanjem mladih). Budući da se na stručnim edukacijama počelo upozoravati na ovisnosti o internetu, odlučeno je da i Simpozij proširiti svoje teme na sve „moderne ovisnosti”. Pozvani predavači bili su: Doc.dr.sc. Bagarić Ante, dr.med., spec.psihijatrije, Klinika za psihijatriju Vrapče, Zagreb, Mr.sc. Blagojević - Damašek Nada, dr.med., spec.psihijatrije, Klinika za psihijatriju Kliničke bolnice Osijek, Dr.sc. Pejnović Franelić Iva, dr.med., spec.školske medicine, HZJZ, Zagreb, Doc.dr.sc. Ricijaš Neven, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Zagreb, Veber Sandra, dipl. kriminalist, MUP RH, Služba prevencije,

Zagreb, Vugrinec Lidija, dipl. kriminalist, Ured za suzbijanje zlouporabe droga Vlade RH

„4. brodski simpozij o alkoholizmu i kockanju i modernim ovisnostima“ bio je jednodnevni i održao se 09. prosinca 2016. godine, kao i ranijih godina u sklopu projekta i uz potporu Ministarstva zdravstva. Glavna tema simpozija bila je: „Novo doba-nove ovisnosti“. Ove godine Simpoziju je prisustvovalo 155 sudionika (liječnici, psiholozi, socijalni radnici, ali i mnogi drugi koji se u svom radu susreću sa ovisnostima i rizičnim ponašanjem mladih iz brojnih zdravstvenih, socijalnih i drugih institucija). Pozvani predavači bili su: mr.sc. Luka Maršić, prof. antropologije, KBC „Sestara“, Zagreb, Toni Milun, prof. matematike, Visoko učilište „Algebra“, Zagreb

„5. brodski simpozij o alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima“ održan je u dva dana, 8.i 9.prosinca 2017. godine, uz potporu Ministarstva zdravstva u suradnji sa Katedrom za javno zdravstvo Medicinskog fakulteta Osijek Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Glavna tema simpozija je bila „Moderne ovisnosti u kontekstu mentalnog zdravlja“, a simpozij je bio kategoriziran i kao tečaj 1. kategorije trajne medicinske izobrazbe. Prisustvovalo mu je oko 140 liječnika, psihologa, socijalnih radnika, pedagoga, medicinskih sestara i drugih stručnjaka koji se u svom radu susreću s rizičnim ponašanjima i ovisnostima, a koji se bave istom problematikom u Zavodima za javno zdravstvo, bolnicama, školama, drugim institucijama i udrugama kako bi razmijenili iskustva i unaprijedili svoj rad. Pozvani predavači bili su: dr.sc. Ivana Pavić Šimetin i prof.dr.sc. Danijela Štimac, Hrvatski zavoda za javno zdravstvo prof.dr.sc. Marina Ajduković, Pravni fakultet, Sveučilišta u Zagrebu doc.dr.sc. Dora Dodig Hundrić, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Sveučilišta u Zagrebu Irena Rojnić Palavra, dr. med., Psihijatrijska bolnica „Sveti Ivan“, Zagreb Veber Sandra, dipl. kriminalist i Jakić Ivo, dipl. kriminalist, Služba prevencije Ravnateljstva policije Ministarstva unutarnjih poslova Lidija Štelcer, mag. psych. i Tena Zalović, mag.paed.soc., Centar za nestalu i zlostavljaju djecu u Osijeku dr.sc. Zrinka Puharić dekanica Veleučilišta u Bjelovaru Tvrtko Pervan, dr. med., Zavod za javno zdravstvo Zagrebačke županije Marija Ratković, dr. med., prim. Josip Samardžić i Anto Lukenda, dr. med., OB „Dr. J. Benčević“, Slavonski Brod Vesna Ćosić, dr. med., Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek, Sveučilišta J. J. Strossmayer u Osijeku, Prof.dr.sc. Maja Miškulin, dr.sc. Ivan Miškulin , prof.dr.sc. Dunja Degmečić i doc.dr.sc., Marinko Dikanović , Medicinski fakulteta Osijek, Sveučilište J. J. Strossmayer u Osijeku, Tomislav Mišetić - Predsjednik

10. brodski simpozij o alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima

Udruge za borbu protiv ovisnosti „Ne-ovisnost“, Osijek doc.prim.dr.sc. Ante Cvitković, dr.med., Medicinski fakultet u Osijeku i Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo u Osijeku.

„6. brodski simpozij o alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima“, održan je 22. i 23. studenog 2018. godine, uz potporu Ministarstva zdravstva, te u suradnji sa Katedrom za javno zdravstvo Medicinskog fakulteta Osijek Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Simpozij je kategoriziran kao tečaj 2. kategorije trajne medicinske izobrazbe, a

glavna tema je bila; „Multidisciplinarni pristup neopijatskim ovisnostima“. Kao i ranijih godina simpoziju su prisustvovali liječnici, psiholozi, socijalni radnici, pedagozi, medicinske sestre, kao i niz drugih stručnjaka koji se u svom radu susreću s rizičnim ponašanjima i ovisnostima, a pozvani predavači su bili: dr.sc. Ivana Pavić Šimetin, doc. dr. sc. Ivan Miškulin, prof. dr. sc. Maja Miškulin, prof.dr.sc. Dunja Degmečić, Irena Rojnić Palavra, dr.med., Jadranka Hubler, dr.med., dr.sc. Zrinka Puharić, doc.dr.sc. Ante Bagarić, prim.mr.sc. Nada Blagojević Damašek, Branka Bardak, dr.med., Ljiljana Lukačević, prof.psih. i Siniša Brlas, prof.psih.

„7. brodski simpozij o alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima“, održan je 21. i 22. studenog 2019. godine, uz potporu Ministarstva zdravstva u suradnji sa Katedrom za javno zdravstvo Medicinskog fakulteta Osijek Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Simpozij je bio kategoriziran kao tečaj 2. kategorije trajne medicinske izobrazbe, a glavna tema mu je bila:

„Prevenција ovisnosti-temelj zdravog odrastanja“. Pozvani predavači na ovom Simpoziju su bili: prof. dr. sc. Gordana Buljan Flander, Sandra Veber, Ninoslav Jagić, Josipa Lovorka Andreić. prof. prim. dr. sc. Katarina Dodig-Ćurković, Karmen Jureško, dr. sc. Siniša Zovko i Siniša Brlas.

„8. brodski simpozij o alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima“, održan je 26. i 27. studenog 2020. godine u virtualnom obliku, a glavna tema mu je bila: „Izazovi u području mentalnog zdravlja i liječenja ovisnosti u vrijeme pandemije“. Pozvani predavači su bili: prof. dr. sc. Gordana Buljan Flander, dr.sc. Lucija Vejmelka, dr. sc. Jadranka Ivandić Zimić, doc. dr. sc. Anamarija Petek Erić, prof.dr.sc. Ante Bagarić.

Iz obavijesti zainteresiranim sudionicima: „U kontekstu aktualne epidemiološke situacije i važnosti zaštite svih sudionika Simpozija od potencijalne infekcije COVID-19, ekspertna skupina Kriznog stožera Ministarstva zdravstva donijela je zaključak da se svi planirani stručni skupovi organiziraju isključivo u virtualnom obliku.

Obavještavamo vas da je Organizacijski odbor 8. Brodskog simpozija o

10. brodski simpozij o alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima

alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima donio odluku da će se Simpozij u potpunosti održati virtualno, odnosno bez fizičkog prisustvovanja sudionika i predavača. Programu predviđenim predavanjima ćete moći pristupiti onilne, odnosno putem službene stranice Simpozija <https://brodskisimpozij.info/> I ove godine nam je želja okupiti sve stručnjake koji se bave istom problematikom u zavodima za javno zdravstvo, bolnicama, školama, drugim institucijama i udrugama kako bi razmijenili iskustva i unaprijedili naš rad. Simpozij je namijenjen liječnicima, psiholozima, socijalnim radnicima i drugim stručnjacima u mreži zavoda za javno zdravstvo i institucijama koji se u svom radu susreću s rizičnim ponašanjem i ovisnostima kod mladih, usprkos trenutnoj epidemiološkoj situaciji, nastaviti ćemo educirati i informirati, u virtualnom obliku.“. U radu simpozija je preko online streaminga, odnosno zoom-platforme, sudjelovalo 240 sudionika. „9. brodski simpozij o alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima“, održan je 25. i 26. studenog 2021. godine, a obzirom na aktualnu pandemiju, glavna tema je bila: „Utjecaj korona krize na prevenciju i liječenje ovisnosti“. Radi epidemioloških razloga rganizacijski odbor 9. brodskog simpozija o alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima donio odluku da će se Simpozij u potpunosti održati virtualno, odnosno bez fizičkog prisustvovanja sudionika i predavača. Programu predviđenim predavanjima pristupalo se onilne, odnosno putem službene stranice Simpozija <https://brodskisimpozij.info/>, a simpziju je tako prisustvovalo 188 sudionika. Pozvani predavači: prof. dr. sc. Gordana Buljan Flander , dr.sc. Davor Bodor , prof.dr.sc. Ante Bagarić, izv. prof. dr. sc. Dalibor Doležal, Smilja Bagarić, univ. spec. polit. i Mirjana Orban, dr. med. Usprkos trenutnoj epidemiološkoj situaciji, tijekom 2020. i 2021. godine nastavili smo educirati i informirati zainteresirane stručnjake, samo tada u virtualnom obliku. Ove godine će se 24. i 25.11.2022. godine održati „10. brodski simpozij o alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima“, te se planira ponovno povratak dijela sudionika u dvoranu uz sudionike online i održavanje simpozija u hibridnom obliku.

Prezentacija u prilogu!

2.

„Utjecaj alkoholizma na obitelj“ – prikaz kliničkog slučaja

MONIKA GOLEMOVIĆ MIKIĆ

Alkoholizam u obitelji jedan je od najčešćih izvora obiteljskih i društvenih problema. Obitelj je ta koja prva može prepoznati promjene u ponašanju i koja može primijetiti prve znakove alkoholizma i to mnogo prije osobe koja ima taj problem. Alkoholizam razara obitelji i pojedinca. Alkoholičar ne može normalno funkcionirati u životu, nesposoban je ispunjavati svoju ulogu u obitelji, na poslu i u društvu, a obitelj to prečesto tolerira. Alkoholizam u obitelji može imati ogroman utjecaj na djecu i druge članove te na njihovo mentalno i fizičko zdravlje. Nerijetko alkoholizam sa sobom donosi i nasilje u obitelji, psihičko i fizičko što onemogućava daljnji razvoj članova obitelji. Obitelj se zbog alkoholizma mijenja što se može činiti kao nepovratno stanje.

Prezentacija u prilogu!

3.

„13 godina Kluba liječenih alkoholičara „Jasni vidici“

MARTINA JURIC

Alkoholizam je kronična ovisnost o alkoholnim pićima, manifestira se kroz snažnu želju za pićem. U Hrvatskoj na pet muških alkoholičara dolazi jedna do dvije žene. Muškarci piju javno, a žene potajno u intimi domova. Klub liječeni alkoholičara je modificirana terapijska zajednica u njemu se uče novi oblici življenja, ponašanja, discipline, dosljednosti odgovornosti i međusobne suradnje i povjerenja. Cilj ovoga rada je prikaz vanbolničkog liječenja u klubu liječenih alkoholičara. Glavni cilj rada u klubu je resocijalizaciji i rehabilitaciji apstinenta njegove obitelji, promjene stila i načina života, podizanje kvalitete života kako apstinenta tako i obitelji u društvenom i kulturnome životu lokalne zajednice. Aktivnosti KLA „Jasni vidici“ su redoviti terapijski sastanci, rad s članovima obitelji, organiziranje društvenoga i zabavnoga programa, učenje o alkoholizmu, stvaranje pozitivnih međuljudskih odnosa, suradnja sa stručnim i društvenim organizacijama koje se bave suzbijanjem alkoholizma. Uloga medicinske sestre u KLA „Jasni vidici „ je da bude učiteljica boljeg života i životnih navika, ona apstinente i obitelj potiče i podučava kako da što bolje iskoriste svoje sposobnosti u rješavanju problema s recidivom, motivira apstinenta i obitelj u pozitivnom rješavanju ovisnosti o alkoholu kako da promjene stavove i navike u životu. Rad i djelovanje kluba u lokalnim zajednicama smanjuje veći broj rehospitalizacija alkoholičara. Svakom ovisniku o alkoholu daje se mogućnost da iznova izgrade nove temelje svoga života.

Prezentacija u prilogu!

4.

„Grupna psihoterapija za ovisnike u Centru za izvanbolničko liječenje ovisnosti Rijeka“

SANDRA MARINIĆ, DANIJELA KRNIĆ TURKALJ

Ponuda, dostupnost i medijska promocija igara na sreću u RH značajno se povećala posljednjih godina što je posljedično dovelo i do sve većeg broja ovisnika o kockanju. Ovisnost o kockanju ozbiljno je stanje koje može ozbiljno narušiti kvalitetu života samog ovisnika kao i njemu bliskih osoba. Iako liječenje može biti izazovno, mnogi ljudi koji se bore s tim problemom pronašli su pomoć kroz profesionalni tretman. U ovom izlaganju željeli bismo prikazati naša iskustva u grupnom radu s osobama ovisnima o kockanju, obzirom na izazove i poteškoće s kojima se susrećemo u radu. Jedna od posebnosti koju bismo istaknuli je uključenost terapijskog psa u radu grupe.

Prezentacija u prilogu!

5.

„Izazovi psihološkog liječenja ovisnosti žena“

JASMINKA MATIĆ

Liječenje alkoholne ovisnosti umijeće je mogućeg: uvažava osobne karakteristike bolesnika/ca, komorbiditet, okolinske faktore i slijedi biopsihosocijalni model zdravlja i bolesti, te potrebu povratka duhovnosti i humanih vrijednosti. Briga za mentalno zdravlje –nužno mora uključiti koordinaciju brige na osobnom, javnom i globalnom planu. Stručno odgovorno ponašanje podrazumijeva brzu prilagodbu izazovima kojima današnjica obiluje: s njima se može nositi kontinuiranom edukacijom zaposlenika u zdravstvenim ustanovama za mentalne bolesti, stručnim multidisciplinarnim pristupom, senzibilizacijom za probleme mentalnog zdravlja i stručnih timova, lokalne zajednice i društva te uskom suradnjom sa instancama pravosuđa, probacije, CZSS, NGO, HZJZ i povezivanjem sa lokalnom zajednicom. Uže se razmatra potreba prilagođavanja tretmana alkoholne ovisnosti uzorku žena obzirom na suvremeni trend pojačanog pijenja u žena, kao i prilagođenost postojećih modela liječenja muškarcima. Problem pijenja povezan je sa problemom nasilja, seksualnog, obiteljskog, i nasilja općenito. Izazov liječenja alkoholne ovisnosti je i sve učestalije upućivanje na liječenje uz izrečenu sudsku mjeru liječenja od alkohola. Dobar primjer kliničke prakse matične ustanove opisan je u vidu suradnje zdravstvene ustanove i nevladine udruge "Ženska soba" s ciljem senzibilizacije na problem seksualnog nasilja u 95% slučajeva počinjenog nad ženom od strane muškarca. Razvija se osjetljivost na problem i u bolesnika koje se senzibilizira u sklopu predavanja i radionica "Zdravih stilova života" i slabi stigma i posljedice stereotipa, kamena spoticanja u terapijskom procesu. Tijekom individualne, partnerske i grupne terapije terapeut u ženama potiče zauzimanje za sebe, postavljanje granica, izražavanje autentičnih potreba, rast samopouzdanja i asertivne, ne više tradicionalne ženske pasivne uloge i/ili bijega /u depresiju, alkohol, mentalni poremećaj.

Prezentacija u prilogu!

6.

„Mentalno zdravlje brodskih srednjoškolaca prije i za vrijeme pandemije COVID 19“

NEVENKA MEANDŽIJA, STELA FUNARIĆ

Mentalno zdravlje brodskih srednjoškolaca prije i za vrijeme pandemije

COVID-19 Nevenka Meandžija, dr.med. specijalist školske medicine

NZZJZ BPŽ Stela Funarić, bacc.med.techn. NZZJZ BPŽ Uvod:

Adolescencija je turbulentan period odrastanja i kod značajnog broja adolescenata obilježen problemima mentalnog zdravlja. Mnogi od njih u strahu od stigme ne traže pomoć. Problem mentalnog zdravlja utječe na njihov akademski uspjeh, zadovoljstvo životom, obiteljsko i socijalno funkcioniranje, budućnost. Probir rizika na poremećaje mentalnog zdravlja počeli su primjenjivati školski liječnici od šk. g. 2019/2020. Cilj:

Prikazati rezultate probira YP- Core u prvim razredima dvije srednje škole u SL. Brodu kroz 3 školske godine. Prva SŠ ima gimnazijski, a druga strukovni program. Rezultati: Obuhvaćeno je 184 učenika u 1.SŠ (M 74, Ž 110) i 244 učenika u 2.SŠ.(M 113, Ž 131). Šk.g.19/20. bilo je pozitivno ukupno 4,76 % mladih u 1.SŠ i 6,5 % u 2.SŠ . Šk. g.20/21. pozitivno je 37,5 % u 1.SŠ . Zbog pandemije probir nije odrađen u 2.SŠ. Šk. g. 21/22. pozitivno je bilo 29,82 % u 1.SŠ i 8,26 % u 2.SŠ. U svim godinama su dominantno pozitivne djevojke. Pozitivni učenici/ce su imali dominantno internalizirane smetnje ponašanja (anksiozno- depresivne, socijalne fobije, poremećaj, hranjenja, poremećaj prilagodbe, opsesivno-kompulzivni poremećaj i druge emocionalne smetnje). Samoozljeđivalo se na različite načine 20-25 % pozitivnih učenica u 1.SŠ. i 37,5 % pozitivnih učenica u 2.SŠ. Pokušaj suicida prije probira bilo kada u životu je imalo 5 % pozitivnih djevojaka šk. g.20/21. i 20 % pozitivnih mladića u 21/22. u 1.SŠ. te 12,5 % pozitivnih djevojaka šk. g.21/22 u 2.SŠ.

Zaključak: Prilagodba na nove uvjete u srednjoj školi i izbor odgovarajuće škole i zanimanja u doba adolescencije je stresan period života za mnoge učenike. Stres i problemi mentalnog zdravlja su učestaliji kod gimnazijalaca zbog veće usmjerenosti na akademsko postignuće i natjecateljsko okruženje nego u strukovnoj školi. Doba Covid – 19 pandemije osobito šk. g. 20/21 je za značajan broj srednjoškolaca bila najstresnija. Mentalno zdravlje je dio cjelokupnog

10. brodski simpozij o alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima

zdravlja pojedinca. Važno je osigurati pristupačnost i dovoljan broj stručnjaka koji se bave mentalnim zdravljem mladih.

Prezentacija u prilogu!

7.

„Suvremeni način života i moderne ovisnosti“

MAJA MIŠKULIN, IVAN MIŠKULIN

Suvremeno doba u kojem živimo, uz značajni tehnološki napredak sa sobom donosi neke aspekte koji se negativno odražavaju na mentalno zdravlje populacije izlažući je povećanom riziku za razvoj modernih ovisnosti. Neizvjesnost u vezi s našom osobnošću, subjektivna želja da budemo nešto što nismo, utjecaj medija koji nameću lažne vrijednosti samo su neki od rizičnih čimbenika za razvoj ovisnosti vezanih uz suvremeni način života. Razmatrajući utjecaj tekovina suvremenog života na potencijalni razvoj ovisnosti jasno je kako svako ponašanje koje pretjerano stimulira pojedinca kod njega može izazvati ovisnost. Naime, pojedinac bira one aktivnosti ili ponašanja zbog kojih će osjetiti zadovoljstvo ili ugodu pri čemu spomenuto zadovoljstvo ili uroda potiču pojedinca za kontinuiranim povećanjem učestalosti onih oblika ponašanja i onih aktivnosti koji do njih dovode. Slijedom navedenog, osobe počinju pretjerano težiti za zadovoljstvima proizašlim iz određenih ponašanja tj. aktivnosti zbog čega upravo te aktivnosti stalno ponavljaju pri čemu ponekad razvijaju ovisnost o istima. Cilj ovog rada je prikazati obilježja najznačajnijih modernih ovisnosti usko povezanih sa suvremenim načinom života kao što su kockanje, ovisnost o internetu, ovisnost o kupovini, ovisnost o seksu, ovisnost o poslu, ovisnost o hrani, ovisnost o mršavljenju te ovisnost o sportu. Sve spomenute ovisnosti uz neke specifičnosti imaju zajedničko obilježje da postupno dovode do samouništenja pojedinca koji im se odaje te do značajnih problema u njegovom funkcioniranju u društvu. Imajući na umu proširenost ovakvih ponašanja u populaciji te konstantni porast njihove pojavnosti u modernim društvima jasno je kako se spomenuti problemi ne smiju zanemarivati već je o njima nužno aktivno promišljati s ciljem iznalaženja i poduzimanja adekvatnih mjera za njihovo sprječavanje.

Prezentacija u prilogu!

10. brodski simpozij o alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima

POSTER PREZENTACIJE

1.

„Utjecaj online škole i Covida na mentalno zdravlje osnovnoškolaca Brodsko-posavske županije“

TAMARA BREZIČEVIĆ

Zbog pojave pandemije COVID-19, škole diljem Hrvatske, a i svijeta doslovno su preko noći prešli u virtualno okruženje. Djeca su krenula s online nastavom. Zdravlje i sigurnost svih su bili najveći prioritet tijekom pandemije, a online školovanje je bila jedina prava opcija u tom vremenu. U početku je sve bilo udobno i praktično. Roditelji su imali manje obaveza vezanih uz odvoženje i dovoženje djece iz škole, a neka su djeca pohađala u pidžamama.

Međutim, dugoročno gledano, učenici, roditelji i učitelji shvatili su izazove online nastave, posebno njihov utjecaj na mentalno zdravlje djece. Ispitani uzorak obuhvaća 356 učenika osnovnih škola s područja Brodsko-posavske županije. Od toga je ispitano 56,7% učenica i 43,3% učenika. Anketiranje je provedeno putem anonimnog anketnog upitnika s ciljem procjene utjecaja online nastava na mentalno zdravlje mladih. Upitnik je sastavljen od 20 pitanja od kojih su prva vezana za same ispitanike i to u pogledu spola i godina, dok su preostala pitanja bila usmjerena na komunikaciju, slobodno vrijeme, druženje, osobni uspjeh, raspoloženje prilikom izvođenja i pristupanja online nastave. U navedenom istraživanju ispitanicima je poslan upitnik sastavljen putem Google obrasca (Google Forms).

Anketa je pokazala da je 33,1 % djece jako frustriralo što se ne mogu družiti s prijateljima u izvan online okruženje. 26,1% se potpuno slažu s tvrdnjom da ih je pandemije otuđila od prijatelja. 32,9% djece je jedva čekalo povratak na normalnu nastavu.

Treba reći da nastava na daljinu postaje naša stvarnost u području obrazovanja i bez obzira na pandemiju ostati će razni oblici online nastave implementirani u kurikulumu i kada završi pandemija. . Mnoge mrežne platforme, koje su danas dostupne putem interneta omogućuju odvijanje nastave bez fizičke prisutnosti u odgojno – obrazovnim ustanovama, te predstavljaju još jedan korak naprijed u području obrazovanja. Uočene su prednosti i nedostaci za ovaj oblik nastave, koji mogu poslužiti kao putokaz prema poboljšanju i umanjenju nedostataka, u svrhu unapređenja online nastave.

Svakako treba uzeti u obzir da su pandemija Covid 19 bolesti i online nastava ostavili traga na mentalno zdravlje učenika.

10. brodski simpozij o alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima

Učenici su tjeskobniji, depresivniji teže sklapaju prijateljstva u stvarnom svijetu.

Prezentacija u prilogu!

2.

„Uloga socijalnog radnika i radnog terapeuta u procesu bolničkog liječenja ovisnika o alkoholu“

IVKA FRLETA, IVANA PAVIČIĆ

Alkoholizam kao bolest ima utjecaj na dinamiku socijalnih odnosa i radnog funkcioniranja. Ovisnost o alkoholu dovodi do smanjivanja osobnih kapaciteta ovisnika, fizičke, intelektualne i psihosocijalne naravi što rezultira poteškoćama u obavljanju svakodnevnih životnih uloga. Slijedom navedenog bitno je naglasiti važnost multidisciplinarnog tima koji sudjeluje u procesu bolničkog liječenja ovisnika o alkoholu, stoga ćemo ovim putem predstaviti uloge socijalnog radnika i radnog terapeuta u procesu bolničkog liječenja ovisnika o alkoholu Psihijatrijske bolnice Ugljan. Svrha socijalnog rada u zdravstvu prožima se kroz uključenost u liječenje osobe uz bio-psiho-socijalni pristup. Područje socijalnog rada upotpunjuje medicinu u smislu pružanja socio anamnestičkih podataka, o pacijentu koji osiguravaju cjelovitu pozadinu pacijenta, što se odražava na kvalitetu cjelokupne skrbi. Socijalni radnik uključen je u proces bolničkog liječenja osobe ovisne o alkoholu kroz informiranje pacijenta i članova obitelji o čitavom procesu liječenja, pružanje podrške u razumijevanju bolesti i posljedicama odbijanja ili prihvaćanja medicinskog tretmana, o pravima i uslugama u lokalnoj zajednici i postupanju ka ostvarivanju istih. U procesu bolničkog liječenja osobe ovisne o alkoholu uloga radnog terapeuta kroz klijentu usmjernom pristupu je edukacija obitelji, povratak u životne uloge (supruga/e, roditelja, prijatelja, kolege/ice itd...), grupna terapija, kreativan rad (art terapija, glazboterapija) te učenje novih vještina i znanja. Ovisnosti o alkoholu je raširena pojava, koja rezultira poteškoćama na socijalnim, zdravstvenim i ekonomskim razinama za pojedinca i društvo. Dugotrajno liječenje i podrška stvara čvrste temelje za obnovu života pojedinca koji je bivši ovisnik o alkoholu kao i za članove njegove obitelji.

Prezentacija u prilogu!

3.

„Najbolje ja – sveobuhvatni program selektivne prevencije ovisnosti (2020. – 2022.)“ – predstavljanje projekta i rezultata

MARTINA NIKOLIĆ, VANJA ŠOKIĆ

Projekt „Najbolji ja – sveobuhvatni program selektivne prevencije ovisnosti“ (2020. – 2022.) je program selektivne prevencije svih vrsta ovisnosti kod djece i mladih u riziku na području Osječko – baranjske i Vukovarsko – srijemske županije. Usmjeren je na rizične i zaštitne čimbenike, normativna uvjerenja, razvoj vještina te objektivno informiranje o sredstvima ovisnosti. Projekt se provodi u skladu s Europskim standardima za kvalitetnu prevenciju zlouporabe droga te uključuje interaktivne metode i evaluaciju. Korisnici projekta su djeca i mladi u riziku i djeca s problemima u ponašanju kojoj je potrebno individualno pristupiti. Individualan pristup ostvaren je kroz uključivanje u već postojeći mentorski program čime se doprinijelo unaprjeđenju njihova znanja o štetnosti ovisnosti i zdravim načinima života, unaprjeđenju njihovih socijalnih kompetencija te širenju izbora za uključivanje u aktivnosti kvalitetnog provođenja slobodnog vremena. Program se temelji na Hirschijevoj teoriji socijalne kontrole, gdje se polazi od pretpostavke da do devijantnog ponašanja dolazi radi prekida ili slabljenja veza između pojedinca i društva. S obzirom na to, podrška odraslih te međusobno povjerljiv odnos između mentora i djeteta mogu omogućiti osjećaj bolje društvene prihvaćenosti i podrške te smanjiti rizik upuštanja u različite vrste ovisnosti. Mentori (volonteri u dobi od 18 do 35 godina) su s djecom radili na razvoju socijalnih vještina i ispunjavanju slobodnog vremena kvalitetnim aktivnostima. U projektu je sudjelovalo ukupno 36 mentorskih parova koji su uglavnom izražavali veliko zadovoljstvo sudjelovanjem u aktivnostima. Prethodni mentorski programi (Postani mi legos; Postali smo legosi, postani i ti; Najbolji ja – mentorski program sa svrhom selektivne prevencije ovisnosti) ostvarili su također velike uspjehe te je u programe mentoriranja do sada bilo uključeno više od 100 djece s problemima u ponašanju. Uočen je veliki odaziv i interes volontera za mentoriranjem, a mentorski program je prepoznat od strane lokalne zajednice i stručnjaka kao uspješna metoda u prevenciji rizičnog ponašanja.

Prezentacija u prilogu!

4.

„Covid 10 i alkohol“

MAJA ŠKARIĆ, ANTE BOBAN, MATEA OMAZIĆ, ANTO KREŠO,
TANJA GRABOVAC ŠLJUBURA, MARINA KOVAČ

Uvod: Period pandemije COVID 19 značajno je na više područja utjecao na naše živote. Socijalna distanca, neizvjesnost, ali i realan strah od bolesti narušili su kvalitetu života, a posebno je to izraženo kod pojedinaca koji boluju od nekog psihičkog poremećaja. Istraživanja su pokazala trend povećane potrošnje alkohola, kao i drugih supstanci, tijekom pandemije. Pojedinci u samoizolaciji značajno su više pili u odnosu na neizolirane. Sudionici istraživanja su kao najčešći motiv pijenja navodili teškoće u mentalnom zdravlju, posebno anksioznost i osjećaj bespomoćnosti, te je veći psihološki distres povezan sa većom konzumacijom. Istraživanja također indiciraju promjenu u načinu konzumacije alkohola, sa više rizičnih obrazaca pijenja i teških pijanstava. Cilj: U Neuropsihijatrijskoj bolnici 'dr.Ivan Barbot' u Popovači godišnje se zaprimi velik broj pacijenata koji kao glavnu ili komorbidnu dijagnozu imaju ovisnost ili zlouporabu alkohola. 2020.g se s početkom pandemije i 'lockdownom' znatno reducira broj liječenih pacijenata u odnosu na prethodnu 2019.g. Kroz 2021.g se prati trend ponovnog povećanja broja liječenja. Ovim radom bi pokušali istražiti postojanje promjene u obrascima pijenja te povećanja stope rizičnih ponašanja vezanih uz pijenje.

Prezentacija u prilogu!

10. brodski simpozij o alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima

SAŽETCI U KNJIZI SU DOSTAVLJENI OD STRANE NJIHOVIH AUTORA U SVRHU OBJAVLJIVANJA U KNJIZI SAŽETAKA. MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I NASTAVNI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO BRODSKO POSAVSKE ŽUPANIJE NISU ODGOVORNI ZA NJIHOV SADRŽAJ.

ISSN 2623-6583